

ROSKAPUSSITYÖPAJAN OHJE

Roskapussi-työpaja on lajitteluharjoitus, jossa osallisten tehtävänä on lajitella pussillinen roskaa oikeisiin lajitteluastioihin. Sen jälkeen oikea lajittelu jatkokäsittelyineen käydään kohta kohdalta läpi, ja pohditaan lajittelun merkitystä.

Työpajan materiaaleihin kuuluvat

- 13 kpl lajittelualustoja
- 5 jätteenkeräyspaikkaa
- Tämä ohje
- Lista lajiteltavista jätteistä. Lista on vain malliksi, joten voit toki koota roskapussiin sisällön haluamallasi tavalla.
- Tulostettava lajitteluopas joko jaettavaksi ja kotiinviemisiksi osallisille tai muuten vain tukimateriaaliksi

Levitä pöydälle lajittelualustat

Alustat kannattaa ryhmitellä alla olevasti siten, että on helppo lopuksi esitellä, mihin mikäkin jäte viedään (suluissa jätteenkeräyspaikat). Jätteenkeräyspaikat voi toki asetella heti alussakin lajittelualustojen yhteyteen.

(kodin jätetila/jätekatos tai Rinkiekopiste)

Biojäte

Sekajäte energiaksi (VÄHINTÄÄN NÄMÄ KAKSI JÄTELAJIA ON OMAKOTITALOUKSILLA)

Muovipakkaukset

Kartonkipakkaukset

Lasipakkaukset

Metalli

Paperi (NÄMÄ KAIKKI 7 JÄTELAJIA ON RIVITALOISSA JA KERROSTALOISSA)

(Entrinki/lajitteluasema)

Sähkölaitteet

Vaarallinen jäte

Poistotekstiilit

(Kauppa)

Panttipullot ja -tölkit

Paristot ja akut

(Apteekki)

Lääkejätteet

Lajittelu ja sen läpikäyminen

Anna roskapussi lajittelijoille käteen tai levittele roskat pöydälle. Kun osalliset ovat lajitelleet roskat, mahdolliset virheet korjataan, ja käydään läpi, mitä kuhunkin jätelajiin kuuluu ja mitä jätteille lajittelun jälkeen tapahtuu:

Sekajäte energiaksi -jäte kuljetetaan jäteautolla ensin Kajaaniin Majasaaren jätekeskukseen ja sieltä isolla rekalla Leppävirralle Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitokselle. Laitos on valmistunut 2016 ja se tuottaa lämpöä ja energiaa Varkauden kaupungille.

Biojäte kuljetetaan ensin Kajaaniin ja Kajaanista Ouluun biokaasulaitos Gasum Oy:lle. Gasum valmistaa siitä biokaasua liikennepolttoaineeksi ja lisäksi biokaasulaitos tuottaa lannoitetta loppumassasta. Ensi vuonna 2024 paikka vaihtuu, ja biojäte viedään Kiteelle Biokymppi-biokaasulaitokseen.

Biojätteen pakkaamisohje: *Pakkaa biojäte sanomalehdestä taiteltuun bioastiasuojaan, paperivalmisteiseen pussiin tai Compost HOME sertifioituun biohajoavasta materiaalista valmistettuun pussiin ennen keräysastiaan laittamista.*

Kerää nestemäiset biojätteet, kuten ruokaöljyt maitopurkkiin ja laita siinä biojäteastiaan.

Muovipakkaukset lähtevät välivaraston kautta Riihimäelle Fortum Oy:n muovitehtaalle. Muovit jaotellaan siellä vielä, joten on tärkeää, että otat jauhelihapakkauksen kannen irti kokonaan ja laitat ne erikseen, mutta samaan muovipakkausten keräykseen. Kansi ja pakkaus ovat eri muovia ja voivat yhdessä ollessaan joutua väärään paikkaan ja siten polttoon. Muista huuhtaista tai pyyhkäistä muovipakkaukset, etteivät ne ala haista. Laita muovipakkaukset mielellään ilman muovipussia jäteastiaan. Tämä säästää tilaa astiassa ja samalla pystytään tarkastamaan, että jäteastiassa on oikeaa jätettä. Muovipakkauksista tehdään esimerkiksi astiaharjoja, ämpäreitä ja laiturilankkua.

Kartonki viedään eri kartonkitehtaisiin, tuotteina esimerkiksi wc-paperi- ja talouspaperihylsyjä ja **paperi** paperitehtaisiin ja tuotteena on esimerkiksi wc-paperi.

Lasipakkaukset

Lasipakkausten keräykseen saa laittaa vain ja ainoastaan lasipurkkeja ja -pulloja kuten lasisia lastenruokapurkkeja, hillopurkkeja tai pantittomia pulloja. Lasipakkauksista tehdään uusia lasipakkauksia ja vaahtolasia rakentamiseen. Rinki-ekopisteen lasipakkaukset lähtevät vaahtolasitehtaalle ja osa ulkomaille, koska Suomessa ei tehdä lasipurkkeja.

Yksittäisiä posliini- ja keramiikkajätteitä voi laittaa sekajäte energiaksi -jäteastiaan, ja suuremmat määrät voi viedä veloitusetta lajitteluasemalle, jätekeskukseen tai Entrinkiin. Esimerkiksi jos kahvikuppi tai juomalasi särky, sen oikea paikka on sekajäte energiaksi -jäteastia, mutta kokonainen astiasto tai suuret keraamiset/posliiniset esineet kuten vessanpöntöt ja lavuaarit kuuluu viedä edellä mainittuihin paikkoihin.

Metallijätteet päätyvät romuliikkeiden kautta Suomen teräs- ja valimoteollisuuden käyttöön. Uusiometallituotteita ovat esimerkiksi polkupyörän rungot ja autonomat.

Tekstiilit

Kaikissa Ekokymppin jäsenkunnissa on [poistotekstiilikeräys](#). Keräyksen jälkeen tekstiilit lajitellaan hyväkuntoisiin ja huonokuntoisiin. Hyväkuntoiset jäävät kierrätysmyymälöihin myytäviksi tuotteiksi ja huonokuntoiset lähtevät ensin Turkuun laaduntarkastukseen ja sieltä Paimioon, jossa tekstiilit hajotetaan kuiduksi. Tuotteina ovat mm. akustiikkalevyt ja huonekalujen pehmusteet.

Poistotekstiilikeräykseen eivät kuulu alusvaatteet, sukat/sukkahousut ja likaiset, homeiset, haisevat, öljyiset tai tuholaishyönteisiä sisältävät tekstiilit, vaan ne ovat sekajätettä. UFF:n keräys (ekopisteillä) on tarkoitettu vain hyväkuntoisille vaatteille.

Paristoista ja sähkölaitteista otetaan metalleja talteen.

Palautuspulloista ja -tölkeistä tehdään uusia elintarvikemuovipakkauksia ja tölkejä. Noin miljoona muovi (PET) pulloa palautuu kauppaan päivittäin, tölkejä hieman yli miljoona.

Vaarallinen jäte kuljetetaan Riihimäelle vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen.

Minne viedään eri jätteet (jätteenkeräyspaikat)

Seuraavaksi kerrotaan, minne eri jätteet voi viedä. Viimeistään tässä vaiheessa voi pöydälle lisätä alustat tai laput eri paikoista (Jätteenkeräyspaikat = kauppa, kodin jätetila/jätekatos, Rinki-ekopiste, Entrinki/lajitteluasema, apteekki). Taikka pelkkä kertominenkin voi riittää.

Pohdintaa lajittelun merkityksestä

Lopuksi pohditaan yhdessä lajittelun merkitystä. Onko sillä merkitystä? Alla joitakin:

Luonnonvarojen säästäminen

- Kierrätys vähentää neitseellisten raaka-aineiden käyttöä.

Ympäristönsuojelu

- Oikea lajittelu ja jatkokäsittely vähentävät ympäristöhaittoja.

Taloushyödyt

- Kierrätys ja kiertotalous luovat uusia työpaikkoja.
- Sekajäte on kalleinta – lajittelu vähentää sekajätteen määrää, jolloin jätemaksut pienenevät (erityisesti omakotiasujilla)

Ekokymppi kiittää 😊

Lisätietoa

Sari Komulainen, neuvoja-tiedottaja, 044 710 00069, sari.komulainen@ekokymppi.fi

Teija Konola, asiakasneuvoja, [040 752 8607](tel:0407528607), teija.konola@ekokymppi.fi

www.ekokymppi.fi, Facebook: Ekokymppi jäteneuvonta, Instagram: ekokymppi

YouTube-kanava: @ekokymppineuvonta – hauskoja videoita mm. herrasväki Hällävälisistä:

https://www.youtube.com/channel/UCDiZeMcHLxAa0zsDk61qDZQ?view_as=subscriber

Katso myös Ekokymppin sivut <https://www.ekokymppi.fi/palvelut/jateneuvonta-ja-valistus.html>